ชื่อเรื่อง: รูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย: กลุ่มงานนิเทศการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

ปีที่ทำวิจัย: 2566

แหล่งทุน: สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

การวิจัยรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ กระบวนการ ในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อพัฒนารูปแบบ การดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อประเมินรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จากผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน สัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการ ในการขับเคลื่อน Education Sandbox ในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดระยอง จังหวัดสตูล จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเชียงใหม่ ตรวจสอบร่างรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการบริหารวิชาการพื้นที่นวัตกรรม และประเมินรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย (Multi-instrument approach) การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบ กระบวนการ ในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน รวมจำนวน 355 คน 2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการในการขับเคลื่อน Education Sandbox ในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้แก่ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ ในจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดระยอง จังหวัดสตูล จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ รวมจำนวน 25 คน 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และตรวจสอบความคิดเห็นด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบฯ ได้แก่ คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการบริหารวิชาการพื้นที่นวัตกรรม ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 9 คน 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินรูปแบบฯ ด้านความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน จำนวน 355 คน โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับเกี่ยวกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 2562 ขอบข่ายงานด้านวิชาการของสถานศึกษา องค์ประกอบการขับเคลื่อนงานด้านวิชาการของสถานศึกษา กระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการ และตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จัดทำเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการฯ จากผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 40 ข้อ และจากคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน จำนวน 40 ข้อ พบว่า ความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.56, S.D.= 0.11) ประกอบด้วย ด้านสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.68, S.D.= 0.10) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.60, S.D.= 0.07) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 4.22, S.D.= 0.32) ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน พบว่า ด้านหลักสูตรสถานศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.70, S.D.= 0.15) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.63, S.D.= 0.05) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 4.45, S.D.= 0.04)

ผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

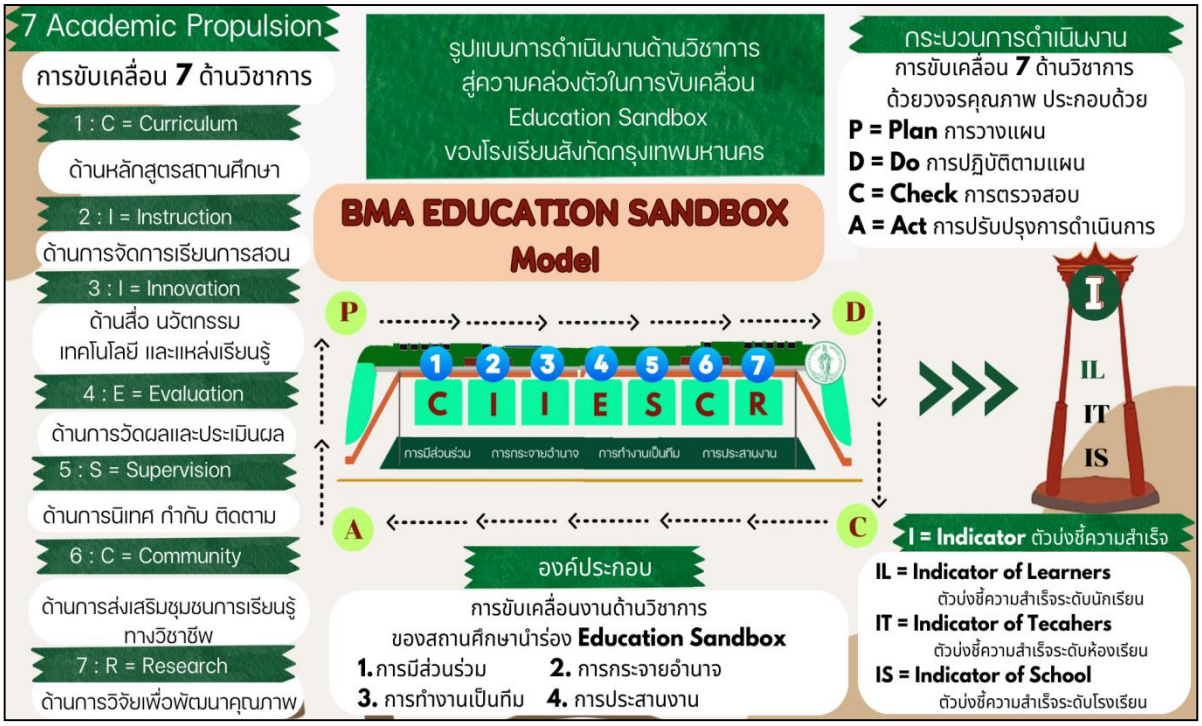

รูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบการขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษานำร่อง Education Sandbox คือ ปัจจัยหนุนเสริมให้การขับเคลื่อนงานด้านวิชาการของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1.1 การมีส่วนร่วม มีสารสนเทศในการดำเนินการ 5 ข้อ ประกอบด้วย

1.1.1 กำหนดผู้รับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของหลายภาคส่วน ในการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมของแต่ละสถานศึกษาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์จังหวัด เป้าหมาย และกลไกการทำงาน ประชุมชี้แจงถ่ายทอดนโยบายการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

1.1.2 สำนักการศึกษาเสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา

1.1.3 กำหนดผู้รับผิดชอบระดับโรงเรียน โดยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงและมอบหมายให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษารับผิดชอบงานฝ่ายต่าง ๆ สร้างการยอมรับในนโยบาย สื่อสารภายในองค์กรและทำความเข้าใจแก่คณะครู

1.1.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายส่งเสริม สนับสนุนการสร้างและ/หรือพัฒนานวัตกรรมของแต่ละสถานศึกษาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เช่น (1) ความร่วมมือของผู้ปกครอง (2) ความร่วมมือของชุมชน (3) ความร่วมมือขององค์กรศาสนา (4) ความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (5) ความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัย (6) ความร่วมมือของหน่วยงานราชการในพื้นที่

1.1.5 ทีมผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ สถาบันการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องมาร่วมเป็นผู้นิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.2 การกระจายอำนาจ มีสารสนเทศในการดำเนินการ 3 ข้อ ประกอบด้วย

1.2.1 คณะกรรมการนโยบายระดับกรุงเทพมหานครปลดล็อคกฎระเบียบใหญ่ ๆ ทำงานข้ามส่วนระหว่างหน่วยงาน โดยจัดตั้งคณะอนุกรรมการระดับกรุงเทพมหานครฝ่ายต่าง ๆ เช่น (1) ฝ่ายแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษา (2) ฝ่ายประชาสัมพันธ์และการประสานงาน (3) ฝ่ายงบประมาณ (4) ฝ่ายวิชาการ (5) ฝ่ายนวัตกรรมการศึกษาและอื่น ๆ มีโครงสร้างและการดำเนินงานตามภารกิจที่ชัดเจน ตั้งแต่ระดับกรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษา ภาคีเครือข่าย สถานศึกษา และครูที่เป็นคณะทำงานแต่ละฝ่าย

1.2.2 คณะกรรมการขับเคลื่อน เป็นตัวแทนของคนในพื้นที่ ในการตัดสินใจ คิดวิธีการทำงาน สร้างการมีส่วนร่วม และการรับรู้คนในพื้นที่ ผู้บัญชาการสูงสุดในจังหวัดเข้ามามีบทบาทสำคัญในการขยายผลจากจุดเล็กไปสู่ภาพใหญ่ โดยมีผู้สนับสนุนร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนกลไกการทำงานสู่ความสำเร็จร่วมกัน

1.2.3 โรงเรียนนำร่องมีอิสระในการบริหารจัดการด้านวิชาการ บริหารงบประมาณ ให้ความ ร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายและชุมชน ร่วมกันออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา โดยจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในโรงเรียน โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ให้ชัดเจน และครอบคลุมกระบวนการดำเนินงาน

1.3 การทำงานเป็นทีม มีสารสนเทศในการดำเนินการ 4 ข้อ ประกอบด้วย

1.3.1 สร้างความเข้าใจในการร่วมขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม ปลูกฝังมุมมอง วิสัยทัศน์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ติดต่อสื่อสาร ผู้ประสานงานแต่ละฝ่าย มีส่วนช่วยเสริมสร้างให้เกิดความร่วมมือในการทำงานทีม

1.3.2 แต่งตั้งทีมงานวิชาการของพื้นที่ ประกอบด้วย ทีมขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมด้านวิชาการ ทีมผู้บริหารสถานศึกษา ทีมศึกษานิเทศก์ ทีมครูแกนนำแต่ละสาระในโรงเรียน หรือทีมอื่น ๆ เพื่อวางแผน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานพัฒนาวิชาการอย่างเป็นระบบ

1.3.3 คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา บูรณาการการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

1.3.4 ประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสถานศึกษาในสังกัด เพื่อกระตุ้นให้เกิดแนวคิดการสร้างนวัตกรรม และแนวทางการดำเนินงานพัฒนา โดยอาจเริ่มจากโรงเรียนที่มีนวัตกรรมดีเด่น โรงเรียนนำร่องหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นต้น

1.4 การประสานงาน มีสารสนเทศในการดำเนินการ 6 ข้อ ประกอบด้วย

1.4.1 ร่วมกันโดยจัดตั้ง “ภาคีเครือข่ายเพื่อระดมพลังพัฒนาการจัดการศึกษา” โดยการทำข้อตกลงกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคคล องค์กร สถาบัน ชุมชน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา สถาบันการเงิน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ต้นทุนโรงเรียน ความเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน ภูมิปัญญา อาชีพ ทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายและวางแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดแผนปฏิบัติงาน ฯลฯ

1.4.2 ประชุมคณะทำงานเพื่อสร้างความเข้าใจถึงที่มา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1.4.3 ให้ความสำคัญกับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยประสานผู้มีความชำนาญเฉพาะด้านให้ความรู้ ร่วมวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

1.4.4 พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ และพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษา ร่วมกับจังหวัดนำร่องอื่น ๆ และเครือข่ายภายนอก จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ ติดต่อประสานบุคคลที่มีชำนาญด้านต่าง ๆ มาฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งเชิงวิชาการให้กับครูและบุคลากรของโรงเรียน ให้ความรู้แก่นักเรียนและครูที่สอดคล้องกับความต้องการ

1.4.5 พัฒนาโค้ชในพื้นที่ (ผู้อำนวยการ ครู ศึกษานิเทศก์) และประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการและเป็นพี่เลี้ยง

1.4.6 ประสานงานภายในระหว่างครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมเพื่อบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา และงานวิชาการต่าง ๆ

2. ผลการศึกษากระบวนการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามระบบวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ

2.1 ด้านหลักสูตรสถานศึกษา (C= Curriculum) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 8 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.1.1 ประชุมผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการรับรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อขออนุมัติใช้

2.1.2 วิเคราะห์บริบทโรงเรียน (1) ทุนของโรงเรียน (2) ทุนชุมชน (3) จุดอ่อนและจุดแข็ง (4) ความต้องการนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจจัดทำกรอบหลักสูตรของสถานศึกษา

2.1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน (School Vision) แนวคิดหลัก (School Concept) และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการเรียนรู้ (Desired Outcomes of Leaning: DOL) สมรรถนะการเรียนรู้ (Competency)

2.1.4 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ ระดับกรุงเทพมหานคร และสะท้อนอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน และสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งผู้ให้การสนับสนุนทางวิชาการ ได้แก่ สถาบันการศึกษา นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา ศึกษานิเทศก์ โค้ช ผู้มีประสบการณ์ และผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

2.1.5 นำเสนอหลักสูตรเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักการศึกษา ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ตามข้อกำหนดในมาตรา 26) แล้วปรับหลักสูตรให้สมบูรณ์

2.1.6 ปรับหลักสูตรสถานศึกษา โดยออกแบบโครงสร้างหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ให้หลากหลายสอดคล้องกับความสามารถความสนใจของผู้เรียนและสภาพภูมิสังคม หากมีการปรับหลักสูตรเพิ่มเติมต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด กรณีที่ใช้หลักสูตรอื่น เช่น หลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือหลักสูตรต่างประเทศ ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย

2.1.7 บริหารจัดการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ เช่น การจัดทำโครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การจัดเวลาเรียน การจัดทำสื่อ การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์และทรัพยากรในการเรียนรู้

2.1.8 การประเมินการใช้หลักสูตรโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและครูผู้สอนเลือกใช้วิธีการประเมินเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตร ซึ่งเป็นทั้งการประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative evaluation) และการประเมินผลรวม (Summary evaluation) ทั้งนี้ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน (I= Instruction) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 11 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.2.1 ประชุมปรับแนวคิดกระบวนทัศน์ของครูและบุคลากรให้มีเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ตามแนว Active Learning ที่เน้นทักษะ เจตคติ มากกว่าความรู้ และการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

2.2.2 ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อหาสาเหตุและปัญหาที่เป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้

2.2.3 วางแผนขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษาและมีทักษะอาชีพร่วมกับภาคีเครือข่ายการศึกษาที่เป็นสถานประกอบการในพื้นที่

2.2.4 สร้างครูโค้ชหรือครูแกนนำการพัฒนาวิชาการทั้งระดับโรงเรียน ชั้นเรียน หรือรายวิชา

2.2.5 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนเกิดสมรรถนะ ด้วยความสัมพันธ์ OLE คือ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

2.2.6 ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่งด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.2.7 เชื่อมโยงบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดหัวเรื่อง จัดทำแผนการสอนร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะพื้นฐาน ด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์

2.2.8 ใช้ภูมิปัญญาในการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงพื้นที่ชุมชน ค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองแบบ Learning by Doing

2.2.9 นำจุดเด่นจากภูมิปัญญา ปราชญ์ และชุมชน มาพัฒนาทักษะอาชีพการค้าและการค้าแบบออนไลน์ และส่งต่อความรู้โดยเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับทุกภาคส่วน

2.2.10 ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนวิชาชีวิต การใช้ชีวิตในสังคมและทำอย่างต่อเนื่อง

2.2.11 จัดการเรียนการสอนช่วงเช้าเน้นสาระหลัก เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ฯ ช่วงบ่ายเน้นบูรณาการส่งเสริมสมรรถนะในสาระสังคมฯ สุขศึกษาฯ การงานอาชีพ และศิลปะ

2.3 ด้านสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ (I= Innovation) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 10 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.3.1 เชิญหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญมาอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาครูให้สามารถสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนรูปแบบต่าง ๆ

2.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องของสื่อการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษา ความเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล คัดเลือกสื่อที่ต้องการ จัดทำ จัดหา โดยสถานศึกษามีอิสระในการพิจารณาจากแหล่งสื่อต่าง ๆ และจากบัญชีสื่อการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานคร

2.3.3 มีโครงการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษา เน้นสื่อที่นักเรียนได้สัมผัส และได้ปฏิบัติจริงเน้น และวางแผนสร้างนวัตกรรมที่สามารถใช้บูรณาการร่วมกันได้

2.3.4 จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในด้านหนังสือ สื่อการเรียนการสอน วัสดุและอุปกรณ์ ICT สัญญาณอินเตอร์เน็ตและสภาพแวดล้อมที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน

2.3.5 จัดหา จัดทำ จัดซื้อ สื่อ หนังสือเรียน ที่เหมาะสมกับความต้องการได้อย่างอิสระ

2.3.6 สร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ (Learning Space) ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

2.3.7 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หรือในท้องถิ่น โดยกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาในการออกไปเรียนรู้ที่ชัดเจน

2.3.8 ส่งเสริมการประกวดสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนของครู การประกวดนวัตกรรมของนักเรียน

2.3.9 พัฒนาดิจิตอลแพลตฟอร์มรองรับการบันทึก การรายงาน การติดตาม และการช่วยเหลือปรับปรุงการเรียนการสอน

2.3.10 ศึกษา คิดค้น หรือนำนวัตกรรมการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล (E= Evaluation) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 9 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.4.1 กำหนดแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และขอความเห็นชอบระเบียบว่าด้วยการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษา

2.4.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบการวัดและประเมินผลตามแนวฐานสมรรถนะ (Competency-Based Assessment) ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.4.3 ออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและครอบคลุมสมรรถนะพื้นฐานสมรรถนะหลักตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564

2.4.4 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้รายสมรรถนะ วิเคราะห์ภารกิจที่นักเรียนจะต้องทำให้สำเร็จเพื่อแสดงถึงสมรรถนะ และระบุวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดให้ชัดเจน

2.4.5 ดำเนินการวัดและประเมินผลให้ครบองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การวัดและประเมินผลตามสาระการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดและประเมินผลสมรรถนะพื้นฐาน และสมรรถนะหลัก โดยการประเมินแบบผสมผสาน (360 องศา) คือ ประเมินจากการเรียนรู้ในรายวิชา ประเมินจากการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียน และประเมินจากกิจวัตรประจำวันที่บ้าน โดยผู้บริหารครู ผู้ปกครอง นักเรียน มีส่วนร่วมเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ที่กำหนด เป็นการวัดแบบอิงเกณฑ์ตรวจสอบได้

2.4.6 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนของผู้เรียน โดยอาจจัดหาโปรแกรมเพื่ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลสารสนเทศ เช่น การรายงานความก้าวหน้า การบันทึกคะแนนกลางภาค ปลายภาค เป็นต้น

2.4.7 จัดให้มีการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกสามปี ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาให้สถานศึกษานำร่องผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

2.4.8 วัดผลประเมินผลสัมพันธ์กับจุดประสงค์และการจัดการเรียนรู้ (OLE) โดยเน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Formative Assessment) ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและต่อเนื่องเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง สำหรับการวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) โดยให้โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถที่แสดงออกถึงความฉลาดรู้พื้นฐาน (Basic Literacy) 4 ด้าน ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และสมรรถนะพื้นฐานหรือสมรรถนะหลัก ที่ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ตลอดจนผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE)

2.4.9 การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement) โดยตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้วางแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามงานวิชาการ (S=Supervision) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.5.1 คณะกรรมการระดับจังหวัด กำหนดแนวทางปฏิบัติ โดยต้นสังกัดรับผิดชอบดำเนินงาน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบสถานศึกษา เป็นผู้ติดตามและรายงานความก้าวหน้า

2.5.2 จัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน มาร่วมนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อเป็นสื่อประสานความเข้าใจในกระบวนการทำงานของสถานศึกษา

2.5.3 แต่งตั้งทีมโค้ช ที่ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครูแกนนำวิชาการในเครือข่ายที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นทีมนิเทศชั้นเรียน

2.5.4 กำกับ ติดตาม นิเทศหลักสูตร นิเทศการนำหลักสูตรไปใช้ จากทีมคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม และศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้วยกัลยาณมิตรนิเทศ โดยใช้เทคโนโลยีหรือโปรแกรมต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการกำกับติดตามงานวิชาการ

2.5.5 มีโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ต่อเนื่องจริงจัง และดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ

2.5.6 คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง คณะครู ร่วมกันสะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียน โดยเน้นไปที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.6 ด้านการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (C= Community) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 8 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.6.1 ประชุมชี้แจงผู้บริหารคณะครู เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ในการทำงาน มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน มีองค์ประกอบสำคัญ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และการสนับสนุนของชุมชน เพื่อจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อน PLC สู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา โดยกำหนดชั่วโมง PLC ที่ต้องปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการ PLC ข้ามเครือข่าย ทั้งครูและผู้บริหาร จัดตั้งคณะกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน จัดทำปฏิทินกำหนดการเยี่ยมชั้นเรียนตามแผน

2.6.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลวางแผนกำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของคณะกรรมการขับเคลื่อนนวัตกรรม

2.6.3 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรเข้ารับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจการขับเคลื่อนและจัดกิจกรรม PLC ในสถานศึกษา

2.6.4 ดำเนินการขับเคลื่อน PLC (Professional Learning Community) เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการสอนแบบ OLE การนำแผนการสอนและนวัตกรรมไปใช้ การกำหนดสถานการณ์การเรียนรู้ ภาวะการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการเรียนการสอน

2.6.5 สถานศึกษาจัดการประชุมถอดบทเรียนร่วมกับสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ

2.6.6 ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ นิเทศ ติดตาม การดำเนินการ PLC อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสะท้อนว่าครูมีการพัฒนาตามกรอบ PLC และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.6.7 นำประเด็น PLC ที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม ผลการวิจัยชั้นเรียน เสนอเข้าประชุมทุกสัปดาห์ เพื่อสะท้อนภาพการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการใช้นวัตกรรมให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

2.6.8 ส่งเสริมพื้นที่แลกเปลี่ยนเสวนาเกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำเสนอภาพความสำเร็จ กระบวนการทำงาน และการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

2.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (R= Research) มีสารสนเทศในการดำเนินการ 8 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.7.1 จัดอบรมครูในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการพัฒนางานวิจัยด้วยกระบวนการ PLC เป็นฐาน

2.7.2 สถานศึกษาสามารถทำงานด้านการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ โดยวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในสถานศึกษา

2.7.3 ครูจัดทำวิจัยชั้นเรียนจากบันทึกหลังสอน เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน อาจเป็นวิจัยรายหน่วยหรือวิจัยรายแผนฯ ตามข้อตกลงของโรงเรียนโดยมีนวัตกรรมสำหรับใช้ในการแก้ปัญหา

2.7.4 ศึกษาผลวิจัยจากสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา

2.7.5 พัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) โดยครูในโรงเรียนรวมกลุ่มบูรณาการและมีโรงเรียนเครือข่ายร่วมจัดทำการวิจัย

2.7.6 วิจัยถอดบทเรียนการใช้นวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการ หรือการจัดการเรียนการสอน

2.7.7 กำกับ ติดตาม ประเมินผลการทำวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครู หรือผู้บริหารสถานศึกษา

2.7.8 นำผลการประเมินมาวิเคราะห์สังเคราะห์ และกำหนดแนวทางการพัฒนาด้านการวิจัย นำผลงานวิจัยไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั่วโมง PLC และมีการเผยแพร่งานวิจัยของครู/ผู้บริหารสถานศึกษา ในเครือข่ายโรงเรียน หรือช่องทางต่าง ๆ

3. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Indicator) หมายถึง ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนนำร่อง Education Sandbox ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น

3.1 ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับนักเรียน (Indicator of Learners) หมายถึง สมรรถนะที่เป็นผลรวมของความรู้ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย

ด้านความรู้ และทักษะ

1) มีความฉลาดรู้สมรรถนะพื้นฐาน (Basic Literacy) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาเพิ่มขึ้น

3) มีทักษะอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์และเขียน มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ

4) สร้าง และพัฒนานวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการทำงาน

5) มีผลการพัฒนาจากการเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันในเวทีต่าง ๆ ทั้งระดับกรุงเทพมหานคร ระดับชาติ และนานาชาติ

6) สอบเข้าได้ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงได้มากขึ้น เป็นที่ต้องการของโรงเรียนในระดับสูงขึ้น

7) มีทักษะอาชีพ และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีงานทำ มีรายได้ระหว่างเรียน

8) มีทักษะการสื่อสารด้านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ด้านเจตคติ

1) มีสมรรถนะหลัก เช่น สมรรถนะด้านการสื่อสาร การคิด การทำงานเป็นทีม การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง แต่ละระดับชั้น ไม่ต่ำกว่าระดับสามารถขึ้นไป

2) มีผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE) คือ เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ผู้เรียนแห่งมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ (1) รู้หน้าที่ (2) มีจิตสาธารณะ (3) รักษ์สิ่งแวดล้อม (4) เป็นนวัตกรที่พร้อมรับทุกการเปลี่ยนแปลง

4) ค้นพบตนเอง รู้จุดอ่อนจุดแข็ง บอกได้ว่าตัวเองชอบเรียนอะไร และจะต่อยอดอย่างไร

5) มีความเข้มแข็ง ภูมิใจในการทำงาน สู้งานยาก อดทนพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนประสบความสำเร็จ

6) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี เรียนอย่างมีความสุข อัตราการขาดเรียนลดลง มีสำนึกรักท้องถิ่น

3.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับห้องเรียน (Indicator of Teachers) หมายถึง ผลที่แสดงถึงการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน จากการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1) ครูมีความรู้ความสามารถออกแบบกิจกรรมการสอนแบบ Active Learning และสร้างสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย

2) ครูเข้าใจวิธีการ แสดงบทบาทและพฤติกรรมการสอน ที่ช่วยให้นักเรียนตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และเกิดสมรรถนะที่ต้องการ

3) ครูปรับบทบาทผู้สอนเป็น “โค้ช”หรือ “ผู้อำนวยการเรียนรู้”กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีการสร้างความรู้

4) ครูสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และสมรรถนะตามเป้าหมายการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษา

5) ครูมีความสามารถในการทำวิจัยพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

6) ครูมีผลงานได้รับการยอมรับทั้งระดับกรุงเทพมหานคร ระดับชาติ และนานาชาติ

7) ครูจัดบรรยากาศการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

8) ครูสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

3.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับโรงเรียน (Indicator of School) หมายถึง ผลที่แสดงถึงการยอมรับ เชื่อถือ ศรัทธา ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน และมีแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี

1) มีแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนนำร่อง Education Sandbox กรุงเทพมหานคร เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2) สถานศึกษามีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่สามารถแก้ปัญหาและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3) มีห้องเรียนและแหล่งเรียนที่น่าเรียนโดยสร้างสรรค์พื้นที่การเรียนรู้ Learning space เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้

4) จำนวนนักเรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น

5) มีงบประมาณ จากการระดมทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น

6) นักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะผู้ประกอบการรุ่นเยาว์

7) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้สมรรถนะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่

8) ภาคีเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา

9) สถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2564

3.4 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ของร่างรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ในการตรวจสอบร่างรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการฯ ของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการบริหารวิชาการพื้นที่นวัตกรรมผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด μ= 4.83 และ σ= 0.35 และรองลงมาคือ ด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ μ= 4.83 และ σ= 0.35 ด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ย μ= 4.79 และ σ= 0.40 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย μ= 4.73 และ σ= 0.42

ผลการประเมินรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการสู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน มีความคิดเห็นด้านความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์โดยรวม ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.68, S.D.= 0.55) และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.75, S.D.= 0.53) โดยค่าเฉลี่ยสูงที่สุดด้านความเหมาะสม เป็นลำดับแรก คือ องค์ประกอบการขับเคลื่อนงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.69, S.D.= 0.55) รองลงมา คือ กระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.68,S.D.= 0.56) และลำดับสุดท้าย คือ ตัวชี้วัดความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.67, S.D.= 0.56) ส่วนค่าเฉลี่ยสูงที่สุดด้านความเป็นประโยชน์ เป็นลำดับแรก คือ องค์ประกอบด้านการขับเคลื่อนงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.76, S.D.= 0.52) รองลงมา

คือ กระบวนการดำเนินงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.75, S.D.= 0.53) และลำดับสุดท้าย คือ ตัวชี้วัดความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.74, S.D.= 0.54) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่ต้องการนำรูปแบบการดำเนินงานด้านวิชาการสู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาที่มีพื้นที่แตกต่างกันอาจมีองค์ประกอบการขับเคลื่อนงานวิชาการที่มีความแตกต่างกันไป ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ การทำงานเป็นทีม และการประสานงาน ทั้งนี้ การนำสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้จำเป็นต้องมีการกำหนดรายละเอียดย่อยที่เป็นไปตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

2. สถานศึกษาจำเป็นต้องวิเคราะห์บริบทโรงเรียน ทุนโรงเรียน ทุนชุมชน จุดอ่อนและจุดแข็ง ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ สำหรับการตัดสินใจดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามระบบวงจรคุณภาพ (PDCA) ทั้ง 7 ด้าน

3. การดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เกิดประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงตัวชี้วัดความสำเร็จหลายประการประกอบกัน ตั้งแต่ระดับนักเรียน เช่น สมรรถนะที่เป็นผลรวมของความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่เกิดกับนักเรียน ระดับห้องเรียน เช่น ผลที่แสดงถึงการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครู และระดับโรงเรียน เช่น ผลที่แสดงถึงการยอมรับเชื่อถือ ศรัทธาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและมีแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ผลการศึกษาที่เป็นสารสนเทศในการดำเนินงานด้านวิชาการ สู่ความคล่องตัวในการขับเคลื่อน Education Sandbox ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 7 ด้าน ซึ่งเมื่อสถานศึกษานำไปใช้ อาจทำการศึกษาผลการดำเนินงานที่เหมาะสมกับสถานศึกษาในแต่ละบริบทเพื่อสถานศึกษาที่มีบริบทคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน สามารถนำไปใช้ให้มีประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ควรศึกษาผลลัพธ์ที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เผยแพร่แก่สถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทาง และสร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม